

Určení neplatnosti leasingové smlouvy a vrácení plnění poskytnutého na základě neplatné smlouvy

Arbitrabilita leasingu

Projednání sporu v rozhodčím řízení ad hoc

Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 31. července 2008, sp. zn. 32 Cdo 2282/2008 (ASPI ID JUD140907CZ)

Smlouva o finančním pronájmu (leasing) může být projednána v řízení před obecnými soudy nebo před rozhodcem (rozhodci). Ve smluvních podmínkách finančního pronájmu (leasingu) movitých věcí, lze dohodnout, že majetkové spory vzniklé v souvislosti s leasingovou smlouvou budou rozhodovány podle platného práva České republiky rozhodcem nebo rozhodci podle § 2 odst. 1 ZRŘ (rozhodčí smlouva) a tak stanovit způsob, jak počet i osoby rozhodců mají být určeny, nikoli konkrétně počet ani osoby rozhodců.

Strany se mohou (nikoli musí) dohodnout na určení konkrétních jmen rozhodců, i když od uzavření takové rozhodčí doložky do vzniku sporu může uplynout delší doba a nelze vyloučit, že na straně takto jmenovaného rozhodce dojde ke změně poměrů znemožňujících výkon funkce rozhodce. Toto nebezpečí nehrozí u stálého rozhodčího soudu, jehož pravidla pro vedení rozhodčího řízení takovou situaci, na rozdíl od zákon 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, řeší.

Z odůvodnění:

Rozhodování sporu v rozhodčím řízení ad hoc není porušením ustanovení čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, pokud účastníci řízení mají možnost ovlivnit, jaký rozhodce (či skupina rozhodců) bude o jejich právech a povinnostech v souladu s platnou rozhodčí smlouvou ve smyslu ustanovení § 2 ZRŘ rozhodovat. K tomu má účastníkům napomoci poměrně široké podmínky, které zákon v ustanovení § 4 a 8 ZRŘ klade na osobu rozhodce a které klade na určení počtu i osob rozhodců (popř. způsobu, jak počet i osoby rozhodců mají být určeny) ve smyslu ustanovení § 7 ZRŘ. Pokud je stanoven ve smyslu ustanovení § 7 odst. 1 ZRŘ mechanismus, jakým způsobem bude určitý rozhodce pro rozhodování v budoucnosti vzniklých sporů vybrán a že případné spory bude rozhodovat rozhodce (rozhodci) zapsaný v seznamu vedeného u stálých rozhodčích soudů či jiných soukromoprávních subjektů, je ponechán na dohodě stran.

Strany se mohou (nikoli musí) dohodnout na určení konkrétních jmen rozhodců. Nevýhodou takové rozhodčí doložky je skutečnost, že od uzavření této doložky do vzniku sporu může uplynout delší doba a nelze vyloučit, že na straně takto jmenovaného rozhodce dojde ke změně poměrů znemožňujících výkon funkce rozhodce. Toto nebezpečí nehrozí u stálého rozhodčího soudu, jehož pravidla pro vedení rozhodčího řízení takovou situaci, na rozdíl od zákon 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, řeší.